स्वकुलनाशनंकृतंत्वयेत्यस्योत्तरमाह ॥ परस्वानामिति ॥ सुहृदामतिशंका अनिष्टत्वशंका एवंचभवदीयाधर्मएवभवन्नाशकोनत्वहमितिभावः ॥ २३ ॥ पुनःस्पष्टमेव रावणीयाद्दोषाद्भवतांसर्वेषांनाशइत्याह ॥ महर्षीणामिति ॥ अभिमानोगर्वः ॥ वैरत्वं दीर्घवैरं प्रतिकूलता हितवक्तृषुप्रतिकूलबुद्धिता ॥२४॥ गुणानभिजनविद्याबलवत्त्वादिगुणान् ॥ २५ ॥ नेयमस्तीति ॥ इदंमयापुरैवोक्तमितिशेषः ॥ २६ ॥ यद्यत्परुषमित्यर्थः ॥ २७ ॥ यन्मांपरुषमुक्तवान्त्वंपुरा तस्मात्तेऽद्यव्यसनंप्राप्तं ॥ संप्रत्युच्यमानं

परस्वानांचहरणंपरदाराभिमर्षणं ॥ सुहृदामतिशंकाचत्रयोदोषाःक्षयावहाः ॥ २३॥ महर्षीणांवधोघोरःसर्वदेवैश्चविग्रहः ॥ अभिमानश्चरोषश्चवैरत्वंप्रतिकूलता ॥ २४॥ एतेदोषाममभ्रातुर्जीवितैश्वर्यनाशनाः ॥ गुणान्प्रच्छादयामासुःपर्वतानिवतोयदाः ॥ २५॥ दोषैरेतैःपरित्यक्तोमयाभ्रातापितातव ॥ नेयमस्तिपुरीलंकानचत्वंनचतेपिता ॥ २६ ॥ अतिमानश्चबालश्चदुर्विनीतश्चराक्षस ॥ बद्धस्त्वंकालपाशेनब्रूहिमांयद्यदिच्छसि ॥ २७॥ अद्येहव्यसनंप्राप्तंयन्मांपरुषमुक्तवान् ॥ प्रवेष्टुंनत्वयाशक्यंन्यग्रोधंराक्षसाधम ॥ २८॥ धर्षयित्वाचकाकुत्स्थंनशक्यंजीवितुंत्वया ॥ युध्यस्वनरदेवेनलक्ष्मणेनरणेसह ॥ हतस्त्वंदेवताकार्यंकरिष्यसियमक्षयं ॥ २९॥ निदर्शयित्वात्मबलंसमुद्यतंकुरुष्वसर्वायुधसायकव्ययं ॥ नलक्ष्मणस्यैत्यहिबाणगोचरंत्वमद्यजीवन्सबलोगमिष्यसि ॥ ३० ॥ इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवा० युद्धकांडेसप्ताशीतितमःसर्गः ॥ ८७॥ ॥ ७॥ विभीषणवचःश्रुत्वारावणिःक्रोधमूर्छितः ॥ अब्रवीत्परुषंवाक्यंक्रोधेनाभ्युत्पपातच ॥ १॥ उद्यतायुधनिस्त्रिंशोरथेसुसमलंकृते ॥ कालाश्वयुक्तेमहतिस्थितःकालांतकोपमः ॥ २ ॥

पारुष्यफलंतु कालांतरेभविष्यतीतिशेषः ॥ व्यसनंप्राप्तमित्येतदेवद्रढयति ॥ प्रवेष्टुमिति ॥ पुनरभिचारायेतिशेषः ॥ २८ ॥ अत्रहतोयमक्षयं यमगृहंगतःसन् देवताकार्यं सर्वदेवानांसंतोषरूपंकरिष्यसि ॥ २९ ॥ ३० ॥ क० ॥ ८० ॥ इ०वा०यु०सप्ताशीतितमःसर्गः ॥८७॥ ॥ ७ ॥ अब्रवीत्परुषमिति विभीषणमितिशेषः ॥ तच्चवक्ष्यमाणं ॥ १ ॥ उद्यतायुधनिस्त्रिंशः उद्यतायुधोनिस्त्रिंशोनिर्घृणश्चेत्यर्थइतिकतकः ॥ उद्यतान्यायुधानि निस्त्रिंशश्चयेनसः ॥ गोबलीवर्दवत्प्रयोगइत्यन्ये ॥ २॥